

Materské mlieko a dojčenie

v kontexte modernej medicíny

Miloš Jeseňák, Zuzana Havlíčková, Peter Bánovčin
a kolektív

A-medi
management

Materské mlieko a dojčenie *v kontexte modernej medicíny*

Miloš Jeseňák, Zuzana Havlíčková, Peter Bánovčin a kolektív

Vylúčenie zodpovednosti

Autori a vydavateľ venovali maximálnu možnú pozornosť tomu, aby informácie uvedené v knihe zodpovedali aktuálnemu stavu znalostí v čase prípravy diela na vydanie. I keď tieto informácie dôkladne kontrolovali, nemožno s istotou zaručiť ich úplnú bezchybnosť. Z týchto dôvodov sa vylučujú akékoľvek nároky na úhradu či už priamych, alebo nepriamych škôd.

Upozornenie pre čitateľov a používateľov tejto knihy

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto tlačenej alebo elektronickej knihy nesmie byť reprodukováná a šírená v papierovej ani v inej podobe bez predošlého písomného súhlasu vydavateľa. Neoprávnené použitie tejto knihy bude trestne stíhané.

- © Miloš Jeseňák, Zuzana Havlíčková, Peter Bánovčin a kolektív
- © Vydalo A-medi management, s.r.o., Stromová 13, 831 01 Bratislava, www.amedisk.sk
- © Tlač GRASPO CZ, a.s., Pod Šternberkem 324, 763 02 Zlín
- © Rok vydania: 2015

Jazyková korektúra: Mgr. Eva Doktorová

Grafická úprava: Lucia Vecseiiová

ISBN 978-80-89797-05-9

34. Farmakoterapia, materské mlieko a dojčenie <i>Ľubica Jakušová</i>	250
35. Dojčenie a materské mlieko z pohľadu toxikológie a pracovného lekárstva <i>Janka Buchancová, Ján Buchanec</i>	262
36. Dojčenie a nikotinizmus <i>Hana Kolarovszká</i>	280
37. Psychické poruchy u žien v popôrobnom období <i>Igor Ondrejka</i>	284
38. Dojčenie po estetických, plastických a rekonštrukčných chirurgických výkonoch na prsníku <i>Silvia Valentová, Radovan Malina</i>	292
39. Dojčenie v rozvojových krajinách <i>Marianna Durilová</i>	301
40. Dojčenie, materské mlieko a médiá <i>Martin Kasarda</i>	307
41. Materské mlieko ako inšpirácia pre náhradnú mliečnu výživu <i>Miloš Jeseňák, Peter Bánovčin</i>	313
42. Pár slov na záver <i>Miloš Jeseňák</i>	332
Zoznam použitých skratiek	333
O autoroch	338

38. Dojčenie po estetických, plastických a rekonštrukčných chirurgických výkonoch na prsníku

Silvia Valentová, Radovan Malina

Estetické, plastické a rekonštrukčné výkony na prsníku sú čoraz častejšie a týkajú sa aj pacientok mladších vekových skupín, ktoré materstvo ešte len plánujú a uvedená problematika ich bude určite zaujímať. Plastická chirurgia sa presadila ako prínosná, cenná a žiaduca. V estetikej, plastickej a rekonštrukčnej chirurgii dnes nestačí len ovládať chirurgické techniky a postupy, lekár musí nadviazať dôveryhodný vzťah s pacientkou a rešpektovať jej individuálnu psychiku. V závislosti od prehlbujúceho sa poznania a zdokonaľujúcej sa medicínskej prístrojovej techniky sa aj jednoduché chirurgické metódy vyvíjajú a neustále zdokonaľujú. Chirurgické výkony na prsníku môžeme rozdeliť do 3 skupín:

- **Zväčšenie prsníka** – estetická mamoplastika
- **Zmenšenie prsníka** – redukčná mamoplastika
- **Rekonštrukčné operácie prsníka** z dôvodu karcinómu

Zväčšenie prsníka – estetická mamoplastika

História a súčasnosť: Špecifická pozornosť venovaná ženskému prsníku je stará ako ľudstvo samo. Z pochopenia rôznych starovekých kultúr môžeme usúdiť, že ženský prsník bol chápaný ako zdroj hojnosti a života. Prvé poznatky o erotogénnom chápaní ženského prsníka pochádzajú z obdobia bronzovej doby na Kréte (2000 – 1600 pred n. l.). V dávnej minulosti bol ženský prsník vystavovaný a ospevovaný. S príchodom kresťanstva si začali ženy prsníky zahaľovať. Toto skrývanie prsníkov pretrvalo až do obdobia renesancie, keď sa zmenilo chápanie a vnímanie ľudského tela. Chirurgická liečba prsníka zažila revolúciu po zavedení éterovej anestézie (1846) W. Mortonom. Onkologické ochorenie prsníka sa od polovice 20. storočia začalo chápať ako systémové ochorenie a toto pochopenie sa rozvíja a zdokonaľuje až do dnešnej doby. Koncom 19. storočia sa začala rozvíjať kozmetická korekcia prsníka. R. Gersuny aplikoval do prsníka parafínové injekcie, od ktorých sa

- Pacientky so záujmom o redukčnú mamoplastiku, augmentáciu, rekonštrukčnú chirurgiu prsníka je dôležité informovať o problematike dojčenia a upozorniť na veľmi dôležité aspekty, ako je kontakt s dieťaťom hneď po narodení; prikladanie dieťaťa k prsníku hneď prvé hodiny po pôrode; otvorene diskutovať o problematike dojčenia do budúcnosti.
- Podľa svetových aj našich štúdií viac než 80 % pacientok udáva, že operácia nemala vplyv na dojčenie a predpokladá úspešné dojčenie. Zároveň len asi polovicu žien problematika zhoršeného dojčenia znepokojuje. Preto je úlohou plastického chirurga uvedenú problematiku s pacientkou dôkladne prediskutovať.
- Charakter dojčenia je u žien po redukčnej mamoplastike alebo zväčšovacej operácii prsníkov počas prvého mesiaca po pôrode rovnaký ako u žien bez operačnej intervencie. Problémy s dojčením súvisia skôr so psychosociálnymi vplyvmi, s osobnými problémami a manažmentom zdravotníckych pracovníkov počas dojčenia.
- Ženy po redukčnej mamoplastike, po augmentácii aj po rekonštrukčnej operácii prsníkov treba podporovať v dojčení. Mnohé štúdie sa zhodujú, že po takýchto operáciách by sa malo dojčiť iba počas prvých 6 mesiacov. Existujú však rozdiely najmä v type dojčenia – úplné/čiastočné. Preto sa na základe týchto štúdií nedá zatiaľ dospieť k jednoznačnému záveru.

Literatúra:

- BORATYN-NOWICKA A., SODOWSKI K., ULMAN-WŁODARZ I. Maternity after breast cancer treatment. *Ginekol Pol*, 86, 2015, 72-6.
- BRYCHTA P., STANEK J. Estetická plastická chirurgia a korektívna dermatológia. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 352 s.
- CHIUMMARIELLO S., CIGNA E., BUCCHERI E.M., et al. Breastfeeding after reduction mammoplasty using different techniques. *Anesthetic Plast Surg*, 32, 2008, p. 294-7.
- HELENA M., LÉVESQUE P., PROVENCHER D., et al. Breast cancer, pregnancy, and breastfeeding. *J Obstet Gynaecol Can*, 24, 2002, 164-80.
- KIM Y., CHOI Y.I., LEE K.M., et al. Dose-dependent protective effect of breastfeeding against breast cancer among ever-lactated women in Korea. *Eur J Cancer Prev*, 716, 2000, 124-9.
- NGUYEN J.T., WHEATLEY M.J., SCHNUR P.L., et al. Reduction mammoplasty: A review of managed care medical policy coverage criteria. *Plast Reconstr Surg*, 121, 2008, 1092-1100
- THIBAudeau S., SINNO H., WILLIAMS B. The effect of breast reduction on successful breastfeeding: a systematic review. *J Plast Reconstr Aesthet Surg*, 63, 2010, 1688-93.
- VAN CALSTEREN K., AMANT F. Cancer during pregnancy. *Acta Obstet Gynecol Scand*, 93, 2014, 443-6.

Materské mlieko a dojčenie v kontexte modernej medicíny

Monografia vznikla pod záštitou odborných spoločností

Slovenská pediatrická
spoločnosť SLS

Slovenská
gynekologicko-pôrodná
spoločnosť SLS

Neonatologická sekcia
Slovenskej pediatrickej
spoločnosti SLS

Spoločnosť všeobecnej
starostlivosti o deti SLS

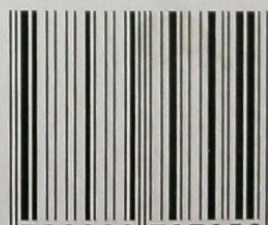

Slovenskej pediatrickej
gastroenterologickej a výživy
Slovenskej gastroenterologickej spoločnosti SLS

A-medi
management

A-medi management, s.r.o.
Stromová 13, 831 01 Bratislava
Telefón + fax: 02 - 55 64 72 47
e-mail: amedi@amedi.sk, www.amedi.sk

ISBN 978-80-89797-05-9

9 788089 797059 >